ASSOCIACIÓ D'OCUPACIÓ I ESPLAI DE CATALUNYA LA TORXA

Àmbit geogràfic: Comarcal
Seu Social: Lleida
Forma jurídica: Associació sense ànim de lucre

- **59 persones treballadores**
- **35 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social**
- **4 persones voluntàries**
- **121 persones sòcies**

NOMBRE DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS A LES PERSONES:

- 70 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 9 a serveis a persones amb problemàtica de salut mental

www.latorxa.cat

Breu història de l'organització

L'Associació d'Ocupació i Esplai de Catalunya La Torxa és una entitat sense ànim de lucre fundada l'any 1987 per familiars i professionals vinculats a l'àmbit de la discapacitat intel·lectual i la salut mental. L'entitat va néixer amb la voluntat de donar resposta a la manca de recursos i oportunitats d'inclusió social i laboral que existien al territori per a moltes persones amb discapacitat.

Al llarg dels anys, La Torxa ha anat creixent i adaptant-se a les necessitats de les persones ateses, consolidant diferents serveis orientats a millorar la qualitat de vida, l'autonomia personal i la participació comunitària. Actualment, l'entitat compta amb un Centre Especial de Treball, un Centre Ocupacional, servei de Llar-Residència i diferents programes de suport social i laboral.

La Torxa treballa des d'un model d'Atenció Centrada en la Persona, promovent la inclusió, la igualtat d'oportunitats i el respecte als drets de les persones amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn de salut mental. Després de gairebé 40 anys de trajectòria, l'entitat s'ha consolidat com un recurs de referència social al territori.

Missió

La missió de l'Associació La Torxa és millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn de salut mental, promovent la seva inclusió social, laboral i comunitària, així com la seva autonomia personal i capacitat de decisió.

L'entitat treballa per oferir suports individualitzats adaptats a les necessitats de cada persona, afavorint la igualtat d'oportunitats, la participació activa dins la comunitat i el desenvolupament d'un projecte de vida digne i significatiu.

A través dels diferents serveis i programes, La Torxa impulsa espais de treball, formació, convivència, lleure i participació social, entenent que la inclusió real va més enllà de l'atenció assistencial i implica generar oportunitats perquè les persones puguin formar part activa de la societat amb els suports necessaris.

Descripció de l'activitat

L'Associació La Torxa desenvolupa serveis i projectes adreçats a persones adultes amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn de salut mental amb l'objectiu de potenciar la seva autonomia, inclusió social i participació comunitària.

L'entitat gestiona un Centre Especial de Treball que ofereix oportunitats laborals protegides en àmbits com la jardineria, la neteja viària, els manipulats industrials, el packaging, els

manipulats de paper i la copisteria. També disposa d'un Servei Ocupacional d'Inserció orientat al desenvolupament personal, social i prelaboral de les persones usuàries.

La Torxa compta amb una Llar-Residència per a persones que necessiten suport en la vida diària, així com serveis d'acompanyament social, orientació laboral i suport a les famílies. L'entitat també treballa coordinadament amb la Fundació Tutelar en l'acompanyament i protecció de persones amb necessitat de suport jurídic i social.

Tota l'activitat es desenvolupa des d'una mirada integral i comunitària, promovent la inclusió, la qualitat de vida i la participació activa de les persones dins la societat.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

COMPARTINT EXPERIÈNCIES, CREANT COMUNITAT

Breu descripció

La iniciativa "Compartint Experiències, Creant Comunitat" neix arran d'una necessitat detectada pels professionals de l'Associació La Torxa. Durant períodes com les vacances de Nadal, Setmana Santa o especialment el mes d'agost, quan els serveis habituals de l'entitat romanen tancats, moltes persones usuàries es quedaven sense activitats ni espais de relació social, passant gran part del temps a casa i amb poques oportunitats de participació comunitària.

Davant aquesta realitat, i fruit de la implicació dels professionals i de la voluntat de l'entitat de continuar oferint suports més enllà de l'horari habitual dels serveis, des de l'any passat es va començar a organitzar un programa de sortides i activitats de lleure adaptades a les necessitats i interessos de les persones participants.

Les activitats realitzades fins ara han estat diverses i han tingut molt bona acollida. Durant les festes de Nadal es van organitzar sortides per visitar les paradetes nadalenques de la ciutat, anar a menjar xurros i assistir a un pessebre vivent. Durant el mes d'agost, coincidint amb el tancament del centre, es van realitzar un dia de platja, una excursió a Barcelona, una sortida a les piscines d'un poble dels voltants de Lleida i una visita cultural a Alquézar. També durant Setmana Santa es van dur a terme diferents activitats de lleure i convivència.

A cada activitat hi han participat aproximadament unes 40 persones usuàries, afavorint espais de relació, convivència i participació social en entorns normalitzats. Les famílies han valorat molt positivament aquesta iniciativa, destacant la importància de disposar d'activitats inclusives durant períodes en què habitualment hi ha pocs recursos disponibles. Davant l'èxit i l'impacte positiu generat, aquest any l'entitat ha decidit donar continuïtat al projecte.

Aportació de valor de la iniciativa

La iniciativa aporta un valor social important perquè dona resposta a una necessitat real detectada pels professionals de l'entitat: la manca d'activitats i d'espais de relació social de moltes persones usuàries durant vacances i períodes en què els serveis estan tancats.

El projecte permet reduir situacions d'aïllament i afavoreix la participació comunitària de persones amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn de salut mental en entorns normalitzats. A través de les sortides es fomenten les relacions socials, la convivència, l'autonomia personal i el benestar emocional.

També representa un suport important per a les famílies, que valoren molt positivament disposar d'activitats accessibles, adaptades i segures durant aquests períodes. La continuïtat del projecte reforça el compromís de La Torxa amb una inclusió social real i comunitària.

Necessitat a la que respon

La iniciativa respon a la necessitat de generar espais de lleure, relació social i participació comunitària per a persones amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn de salut mental durant períodes en què els serveis habituals de l'entitat romanen tancats, especialment durant Nadal, Setmana Santa i el mes d'agost.

Els professionals de La Torxa van detectar que moltes persones usuàries, fora de la rutina habitual dels serveis, passaven gran part del temps soles, sense activitats significatives i amb poques oportunitats de relació social. En molts casos, les dificultats d'autonomia, la manca de recursos accessibles o la situació familiar feien que aquestes persones pràcticament no sortissin del domicili durant vacances o caps de setmana.

Aquesta situació podia generar aïllament social, manca d'estimulació, sedentarisme i afectació del benestar emocional, així com una pèrdua d'espais de participació comunitària.

Davant aquesta realitat, l'entitat va decidir impulsar activitats inclusives i adaptades fora de l'horari habitual dels serveis, amb l'objectiu de mantenir espais de convivència, participació activa i relació social també durant aquests períodes.

Principals objectius assolits

La iniciativa ha permès consolidar un espai estable de lleure i participació comunitària per a persones usuàries de l'entitat durant períodes en què habitualment disposaven de poques alternatives adaptades.

Un dels principals objectius assolits ha estat reduir situacions d'aïllament social i inactivitat durant vacances i períodes en què els serveis estan tancats, oferint activitats inclusives i espais de convivència en entorns normalitzats.

També s'ha afavorit la participació activa de les persones usuàries en activitats comunitàries, fomentant les relacions socials, la cohesió de grup, l'autonomia personal i el sentiment de pertinença. Les sortides han esdevingut espais molt esperats pels participants, generant motivació, il·lusió i experiències positives compartides.

A nivell comunitari, el projecte ha contribuït a visibilitzar la participació activa de les persones amb discapacitat dins la societat, promovent una inclusió real més enllà dels serveis habituals.

Finalment, la iniciativa ha reforçat el vincle entre l'entitat, les persones usuàries i les famílies, que han valorat molt positivament la continuïtat d'aquests espais de lleure adaptat fora de l'horari habitual dels serveis.

Principals resultats obtinguts

Des de l'inici de la iniciativa s'han organitzat diverses sortides i activitats comunitàries durant les vacances de Nadal, Setmana Santa i el mes d'agost, períodes en què els serveis habituals de l'entitat romanen tancats. A cada activitat hi han participat aproximadament unes 40 persones usuàries dels diferents serveis de La Torxa.

Entre les activitats realitzades destaquen sortides nadalenques per visitar les paradetes de la ciutat, menjar xurros i assistir a un pessebre vivent; excursions d'estiu a la platja, Barcelona, piscines de municipis propers i una visita cultural a Alquézar, així com diferents activitats de lleure durant Setmana Santa.

A nivell quantitatiu, s'ha aconseguit consolidar un programa estable d'activitats comunitàries fora de l'horari habitual dels serveis, amb una elevada participació i continuïtat per part de les persones usuàries.

A nivell qualitatiu, s'ha observat una millora en el benestar emocional, la motivació i les relacions socials dels participants. Les activitats han afavorit la convivència, la participació activa i la creació de vincles entre les persones usuàries, reduint situacions d'aïllament durant períodes vacacionals.

Les famílies han valorat molt positivament la iniciativa, destacant la importància de disposar d'activitats inclusives, accessibles i adaptades durant aquests períodes.

Abast de l'experiència

La iniciativa s'adreça a persones adultes amb discapacitat intel·lectual i/o trastorn de salut mental vinculades als diferents serveis de l'Associació La Torxa. El projecte té especial incidència en aquelles persones que, fora de l'horari habitual dels serveis, disposen de poques oportunitats de participació social i comunitària.

Les activitats es desenvolupen durant períodes com Nadal, Setmana Santa, caps de setmana i especialment durant el mes d'agost, quan el centre roman tancat. A cada sortida hi participen aproximadament unes 40 persones usuàries, generant espais de convivència, relació social i lleure inclusiu en entorns normalitzats.

Les excursions i activitats es realitzen en diferents municipis i espais comunitaris de Catalunya, fomentant la participació activa i la inclusió social de les persones participants. La iniciativa també té un impacte molt positiu en les famílies, que valoren especialment disposar d'activitats adaptades durant aquests períodes.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 7
Membres equips directius: 10
Sòcies: 121
Ateses: 40
Voluntàries: 4

Principals factors clau d'èxit

Un dels principals factors clau d'èxit de la iniciativa ha estat la detecció d'una necessitat real per part dels professionals de l'entitat, observant que moltes persones usuàries quedaven sense activitats ni espais de relació social durant vacances i períodes en què els serveis habituals romanien tancats.

També ha estat fonamental la implicació i sensibilitat de l'equip professional de La Torxa, que ha impulsat el projecte fora de l'horari laboral habitual amb la voluntat de continuar oferint espais de participació, convivència i suport comunitari.

L'adaptació de les activitats als interessos, necessitats i ritmes de les persones participants ha afavorit una elevada participació i una molt bona acollida per part dels usuaris i les seves famílies. Les activitats es plantegen des d'una mirada inclusiva, prioritzant espais comunitaris normalitzats i experiències significatives.

Un altre element clau ha estat la continuïtat del projecte i la capacitat de generar vincle i sentiment de pertinença entre les persones participants. Les famílies han valorat molt positivament la iniciativa, reforçant la necessitat de mantenir i consolidar aquest espai de lleure inclusiu i comunitari.

Dificultats i reptes superats

Un dels principals reptes de la iniciativa ha estat organitzar i mantenir activitats fora de l'horari habitual dels serveis de l'entitat, especialment durant períodes vacacionals i caps de setmana. Aquest fet ha requerit una elevada implicació i coordinació per part dels professionals de La Torxa, tant en la planificació de les activitats com en l'acompanyament de les persones participants.

També ha representat una dificultat important el cost econòmic que comporta organitzar sortides accessibles i adaptades, especialment pel que fa al transport, àpats, entrades i recursos de suport necessaris per garantir la participació de totes les persones usuàries. Tot i això, l'entitat ha fet una aposta clara per donar continuïtat al projecte i assumir part de les despeses per evitar que la situació econòmica sigui una barrera d'accés.

Un altre repte ha estat adaptar les activitats a un grup molt divers de participants, amb necessitats de suport, ritmes i interessos diferents. Això ha requerit una planificació flexible i una mirada centrada en la persona.

Malgrat aquestes dificultats, la gran implicació dels professionals, la bona resposta de les persones usuàries i la valoració positiva de les famílies han permès consolidar la iniciativa i tornar-la a impulsar aquest any.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

La iniciativa aporta una mirada innovadora dins l'àmbit social i de la discapacitat perquè ofereix continuïtat als suports comunitaris més enllà dels horaris i serveis habituals de l'entitat. El projecte neix directament de l'observació i detecció de necessitats per part dels professionals de La Torxa, identificant que moltes persones usuàries quedaven sense activitats ni espais de relació social durant vacances i períodes en què el centre roman tancat.

L'element diferencial de la iniciativa és que no es limita a organitzar activitats puntuals de lleure, sinó que promou espais reals de participació comunitària, convivència i inclusió social en entorns normalitzats. Les sortides es plantegen des d'una mirada centrada en la persona, adaptant-se als interessos, capacitats i necessitats de suport dels participants.

També és innovador el fet que el projecte es desenvolupi fora de l'horari habitual dels serveis, gràcies a la implicació i compromís dels professionals de l'entitat, garantint suport i acompanyament durant períodes en què habitualment hi ha pocs recursos accessibles per aquest col·lectiu.

La iniciativa incorpora una mirada preventiva i comunitària, entenent que mantenir espais de relació, activitat i participació contribueix directament al benestar emocional, la inclusió social i la qualitat de vida de les persones amb discapacitat.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

La iniciativa presenta un alt potencial de transferència i replicabilitat perquè respon a una necessitat compartida per moltes entitats socials que treballen amb persones amb discapacitat: la manca d'activitats inclusives i espais de participació comunitària durant períodes en què els serveis habituals romanen tancats.

Es tracta d'un projecte flexible i adaptable, que no requereix grans infraestructures específiques, sinó implicació professional, coordinació i una bona xarxa comunitària. Les activitats es poden adaptar fàcilment segons les característiques de les persones participants, els recursos disponibles i la realitat de cada territori.

La iniciativa es basa en metodologies àmpliament transferibles dins l'àmbit social, com l'Atenció Centrada en la Persona, la detecció de necessitats des de la proximitat professional i la promoció de la participació activa de les persones usuàries.

A més, moltes de les activitats es desenvolupen utilitzant recursos comunitaris ja existents, com espais culturals, municipis, activitats populars o entorns naturals, fet que facilita la seva implementació en altres organitzacions.

La bona resposta de les persones participants i de les famílies reforça la viabilitat i continuïtat d'aquest model de lleure inclusiu i comunitari.